

ประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้และทัศนคติ
เกี่ยวกับโครงการ "รักเจ้าพระยากับดาวพิเศษ"
ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

นางสาวนฤมล ไวกิจจันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-204-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1031314X

017333

THE EFFECTIVENESS OF
PUBLIC RELATIONS MEDIA TOWARDS KNOWLEDGE AND
ATTITUDE ON "LOVE THE CHAO-PHAYA RIVER WITH MAGIC EYES PROJECT"
OF BANGKOK INHABITANTS

Miss Naruebon Rohitchan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment Requirements

For the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-204-7

วิทยานิพนธ์ ประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้อะและทัศนคติเกี่ยวกับ
โครงการ "รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ" ของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวนฤมล ไวกิตจันทร์

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชณี เขยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชณี เขยจรรยา)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

นฤมล โรหิตจันทร์ : ประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้และทัศนคติ เกี่ยวกับ
โครงการ "รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ" ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร (THE
EFFECTIVENESS OF PUBLIC RELATIONS MEDIA TOWARDS KNOWLEDGE AND
ATTITUDE ON "LOVE THE CHAO-PRAYA RIVER WITH MAGIC EYES PROJECT"
OF BANGKOK INHABITANTS. อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พัชณี เขยจรรยา, 146 หน้า
ISBN 974-579-204-7

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการ
"รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ" ที่มีต่อความรู้และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการและสื่อประชาสัมพันธ์
ในโครงการ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดเป็นกลุ่มอาชีพต่าง ๆ
จำนวน 270 คน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักโครงการ "รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ" โดยผ่านทาง
สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในโครงการ เหตุการณ์การ เปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับความรู้และ
ทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการและสื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยเมื่อจำแนกตามสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละสื่อแล้ว พบว่า การเปิดรับสื่อจากสปอศโฆษณาทาง
โทรทัศน์ และ สื่อฮิตซึ่งมีสัญลักษณ์ของโครงการนั้นมีความสัมพันธ์กับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับโครงการ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การ เปิดรับสื่อจากสปอศโฆษณาทางโทรทัศน์, โปสเตอร์, และรายการทางวิทยุโทรทัศน์ และ
วารสารต่างๆ ที่มี "ชูรักเจ้าพระยากับตาวีเศษ" มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การ เปิดรับสื่อจากสปอศโฆษณาทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับสื่อ
ประชาสัมพันธ์ในโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ ยังพบว่าความรู้กับทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการและสื่อประชาสัมพันธ์ใน
โครงการ "รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ" มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชาภาวประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา2533.....

ลายมือชื่อนิตินฤมล โรหิตจันทร์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

NARUEBON ROHITCHAN : THE EFFECTIVENESS OF PUBLIC RELATIONS MEDIA TOWARDS KNOWLEDGE AND ATTITUDE ON "LOVE THE CHAO-PHAYA RIVER WITH MAGIC EYES PROJECT" OF BANGKOK INHABITANTS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 146 PP. ISBN 974-579-204-7

The Objective of this research is to study the effectiveness of public relations media of "Love The Chao-Phaya River with Magic Eyes Project" towards knowledge and attitude on project and public relations media in this project. From the Bangkok inhabitants in different occupations were randomly selected for 270 samples.

It is found that the most of people know this project by public relations media of project. There are significantly related to media exposure and knowledge and attitude on project and public relations media of project.

When seperating from each media, media exposure from spot in television and T-shirts with the symbol of project are significantly related to knowledge on project.

Media Exposure from spot in television, poster and "interpersonal media" in radio, television and magazines are significantly related to attitude on project.

Media Exposure from spot in television is significantly related to attitude on public relations media of project.

Knowledge is significantly related to attitude on project and public relations media of project.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2533.....

ลายมือชื่อนิสิต นฤมล โรหิตจันทร์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พชณี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. ปรมะ สตะเวทิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพวรรณ เลขะวณิช ผู้ซึ่งเป็น แรงผลักดันให้ผู้วิจัยสมัครสอบและเรียนต่อในระดับปริญญาโท ที่คณะนิเทศศาสตร์นี้ได้

ขอขอบคุณ คุณวัลทานิ กิมสือ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของสมาคม สร้างสรรค์ไทย ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ "รักเจ้าพระยากับดาวพิเศษ" คุณศรัทธา วิจารณ์สุพจน์ , คุณชมนุช ปฏิมาประกร , คุณนฤมล มังคลกุล (เพื่อน Dev Com. รุ่น 12) ที่ให้ข้อเสนอแนะและการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

คุณสืบพงษ์ สิงหสุต ที่ยังคงให้กำลังใจมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ ใจขอว่าสักถึงพระคุณของบิดา มารดา และคุณยาย ผู้ซึ่งเป็น แรงบันดาลใจ และกำลังใจอันยิ่งใหญ่ ที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จของผู้วิจัยไว้ ตลอดไป

นฤมล วัชรินทร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

1. บทนำ.....	1
/ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
/วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	10
/ขอบเขตของการวิจัย.....	10
/สมมติฐานในการวิจัย.....	11
/นิยามศัพท์.....	11
/ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย.....	12

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....13

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับสาร.....13

ทฤษฎีว่าด้วย"สื่อ"และ"ประสิทธิผลของสื่อ".....15

ทฤษฎีทางทัศนคติและจิตวิทยาการเรียนรู้.....24

งานวิจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของสื่อ.....32

3. ระเบียบวิธีวิจัย.....38

รูปแบบการวิจัย.....38

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....38

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....38

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....39

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....40

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....43

การทดสอบเครื่องมือ.....44

กรรมวิธีทางข้อมูล.....44

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....45

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

/4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป.....	48
การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อในการรับ.....	49
ข่าวสารทั่วไป	
การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์.....	53
ในโครงการ" รักเจ้าพระยากับดาวพิเศษ"	
การวิเคราะห์ระดับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับ.....	55
โครงการและสื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการ	
/ การทดสอบสมมติฐาน.....	55
5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	64
/สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	76

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	80
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	102
ภาคผนวก ค.....	138
ภาคผนวก ง.....	141
ประวัติผู้เขียน.....	146

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

- ตารางที่ 1 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง.....56
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์กับความรู
และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการและ
สื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการ" รักเจ้าพระยาภัย
ดาวพิเศษ"
- ตารางที่ 2 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง.....57
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งจำแนก
ออก เป็นสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละสื่อในโครงการกับ
ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับโครงการฯ
- ตารางที่ 3 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง.....59
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งจำแนก
ออก เป็นสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละสื่อในโครงการกับ
ทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการฯ
- ตารางที่ 4 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง.....61
พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งจำแนก
ออก เป็นสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละสื่อในโครงการกับ
ทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์ใน
โครงการฯ

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่าง.....63 ความรู้กับทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการ และสื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการฯ
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....102 เพศ
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....103 อายุ
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....104 การศึกษา
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....105 อาชีพ
ตารางที่ 10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....106 พฤติกรรมการฟังวิทยุ
ตารางที่ 11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....107 ความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุ

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....108
ระยะเวลาในการฟังวิทยุ โดยเฉลี่ยต่อวัน

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....109
ช่วงเวลาที่ใช้วิทยุเป็นประจำ

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....110
ประเภทของรายการวิทยุที่ชอบฟังที่สุด

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....111
พฤติกรรมการดูโทรทัศน์

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....112
ความบ่อยครั้งในการดูโทรทัศน์

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....113
ระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ โดยเฉลี่ยต่อวัน

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....114
ช่วงเวลาที่ใช้ดูโทรทัศน์เป็นประจำ (จันทร์-ศุกร์)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....115 ช่วงเวลาที่อยู่โทรทัศน์เป็นประจำ (เสาร์-อาทิตย์)
ตารางที่ 20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....116 ประเภทของรายการโทรทัศน์ที่ชอบดูที่สุด
ตารางที่ 21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....117 สถานีโทรทัศน์ที่อยู่เป็นประจำและบ่อยที่สุด
ตารางที่ 22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....118 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์
ตารางที่ 23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....119 ความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือพิมพ์
ตารางที่ 24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....120 ระยะเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยเฉลี่ยต่อวัน
ตารางที่ 25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....121 ประเภทของคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ที่สนใจอ่านที่สุด

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....122
หนังสือพิมพ์ที่อ่านบ่อยที่สุด

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....123
พฤติกรรมการอ่านนิตยสาร

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....124
ความบ่อยครั้งในการอ่านนิตยสาร

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....125
ประเภทของนิตยสารที่อ่านบ่อยที่สุด

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....126
พฤติกรรมการดูภาพยนตร์

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....127
ความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....128
ประเภทของภาพยนตร์ที่ชอบดูที่สุด

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....129 การเคยได้ยินเกี่ยวกับโครงการ"ดาวพิเศษ"
ตารางที่ 34	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....129 การเคยได้ยินเกี่ยวกับโครงการ"รักเจ้าพระยากับดาวพิเศษ"
ตารางที่ 35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....130 ความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการ "รักเจ้าพระยากับดาวพิเศษ"
ตารางที่ 36	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....135 ผลรวมของคะแนนในหมวดความรู้เกี่ยวกับโครงการ
ตารางที่ 37	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....136 ผลรวมของคะแนนในการวัดทัศนคติเกี่ยวกับโครงการ
ตารางที่ 38	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม.....137 ผลรวมของคะแนนในการวัดทัศนคติเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์ ในโครงการ